Vilkas ydinkeskusta -ohjelma 2022 - 2030

Vilkas ydinkeskusta -ohjelma on laadittu vastaamaan kysymykseen: millä uusilla toimenpiteillä saadaan ydinkeskustan elinkeinotoiminnan ja kävijöiden määrä lisääntymään pitkään jatkuneen vähenemisen sijaan?

Laadinnan aikana vuonna 2021 ja 2022 on jo toimeenpantu useita ohjelman kokeiluja ja toimenpiteitä.

(Lisäksi kaupunki on samanaikaisesti tavalliseen tapaan valmistellut, suunnitellut ja toteuttanut ydinkeskustan investointeja, laatinut ja vahvistanut asemakaavoja, palvellut sijoittuvia yrityksiä ja edistänyt kivijalkakaupan liiketoimintakyvykkyyttä.)

Toimenpideohjelma ei esitä uusia hinnakkaita julkisia investointeja. Sen sijaan Vilkas ydinkeskusta tähtää toiminnan ja investointien vaikuttavuuden maksimointiin *uutta luovalla yhteistyöllä*.

Toimenpide-ehdotusten sitovat toimeenpanopäätökset tehdään aikanaan kaupungin tavanomaisten hallinto- ja talouskäytäntöjen mukaisesti.

<u>Vilkas ydinkeskusta -ohjelman lähtökohdat</u>

Ohjelma tarvitaan ydinkeskustan toiminnan ja tilankäytön muutoksen ohjaamiseen. Vuotuiset elinvoimalaskennat osoittavat, että Jyväskylän ydinkeskustan erikoistavarakauppojen määrä väheni vv. 2015 – 2021 noin 250 liikkeestä alle 200 liikkeeseen (enimmäkseen ennen pandemiaa ja rajoituksia).

Jyväskylän ydinkeskustassa oli vuonna 2021 tehdyn laskennan perusteella tyhjänä 112 katutason tai kauppakeskusten liikehuoneistoa. Vuonna 2015 tyhjänä oli 65 liikehuoneistoa. Väistyneen vähittäiskaupan tilalle on tavoiteltava uutta toimintaa, jotta ydinkeskusta säilyy vilkkaana yhteisenä paikkana.

Kuva 1. Jyväskylän ydinkeskustan katutason ja kauppakeskusten liikehuoneistojen käytön kehitys vv. 2015 – 2021

Elinvoimalaskenta – Jyväskylä H2 2021: TULOKSET

Liiketilat: Jyväskylän keskusta

Liiketilat: Jyväskylän keskusta	2015	2016	H1 2017	H1 2018	H2 2018	H1 2019	H1 2020	H2 2020	H1 2021	H2 2021
Kaupat	249	249	232	229	221	214	204	185	187	**179**
Isot vähittäiskaupat 1000 - 4000 m²	n/a	n/a	5	5	5	5	5	6	6	**7**
Isot vähittäiskaupat > 4000 m²	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0	0	**0**
Tilaa vaativat < 4000 m²	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0	0	**0**
Tilaa vaativat > 4000 m²	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0	0	**0**
Kaupat yhteensä	249	249	237	234	226	219	209	191	193	**186**
Ravintolat ja kahvilat	108	108	115	112	113	114	109	105	108	**110**
Kaupat ja ravintolat yhteensä	357	357	352	346	339	333	318	296	301	**296**
Arkipäivä	225	223	233	239	230	247	248	254	251	**250**
Tyhjät	65	80	69	92	86	90	109	109	111	**112**
Remontissa / kausiluonteiset	6	5	8	6	13	9	12	14	8	**9**
YHTEENSÄ	**653**	**665**	**662**	**683**	**668**	**679**	**687**	**673**	**671**	**667**

Lähde: Jyväskylän kaupunki ja Salokorpi Oy, Martti Wilhelms

Jyväskylän ydinkeskustan tyhjien liikehuoneistojen osuus ydinkeskustan kaikista liikehuoneistoista on tätä nykyä selvästi korkeampi kuin muissa Suomen yli 100 000 asukkaan kaupungeissa.

Kuva 2. Vajaakäyttöosuus. Suurten kaupunkien ydinkeskustan tyhjänä olevien kivijalka- ja kauppakeskusliikehuoneistojen osuus ydinkeskustan kaikista kivijalka- ja kauppakeskusliikehuoneistoista 2021

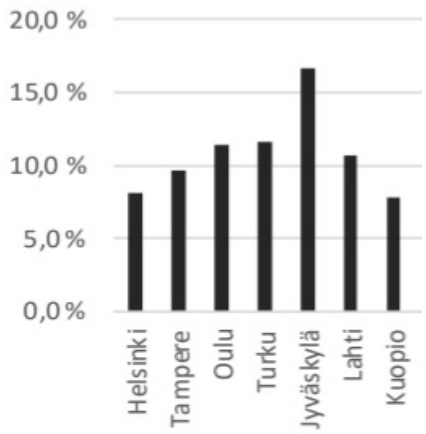

Lähde: Ympäristöministeriö, Kestävä kaupunki -hankkeen julkaisu Suosituksia kestävään keskustakehittämiseen

Jyväskylän ytimessä on ollut jo varsin pitkään tyhjänä erityisesti ydinkeskustan keskeisissä liikekortteleissa sijaitsevia liiketiloja. Yleensä pitkäaikaisesti tyhjäksi jäävät liikehuoneistot, jotka sijaitsevat pikemmin ydinkeskustan laitamilla kuin ydinkortteleissa. Tässä suhteessa Jyväskylän ydinkeskusta muodostaa poikkeuksen.

Kuva 3. Jyväskylän ydinkeskustan vapaiden kivijalka- ja kauppakeskusliikehuoneistojen sijainti 2021

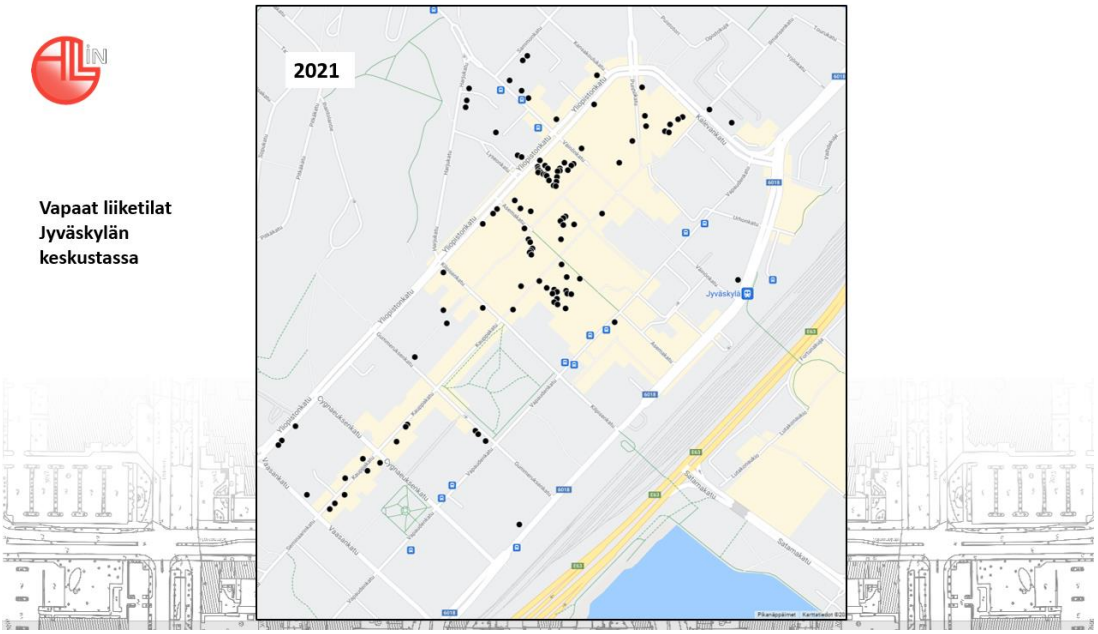

Lähde: Jyväskylän kaupunki ja Salokorpi Oy, Martti Wilhelms

Jyväskylän ydinkeskustan rajaus ja keskeiset elinvoimaominaisuudet

Jyväskylän ydinkeskustan alue käsittää noin 20 korttelia, joissa sijaitsee pääosa ydinkeskustan kaupoista, kahviloista, ravintoloista ja muista kuluttajapalveluliikkeistä. Ydinkeskustaa laajempi keskusta on Jyväskylässä erityisen suosittu uusien asuinrakennusten alue.

Kuva 4. Jyväskylän ydinkeskustan ja keskustan alueellinen määritelmä

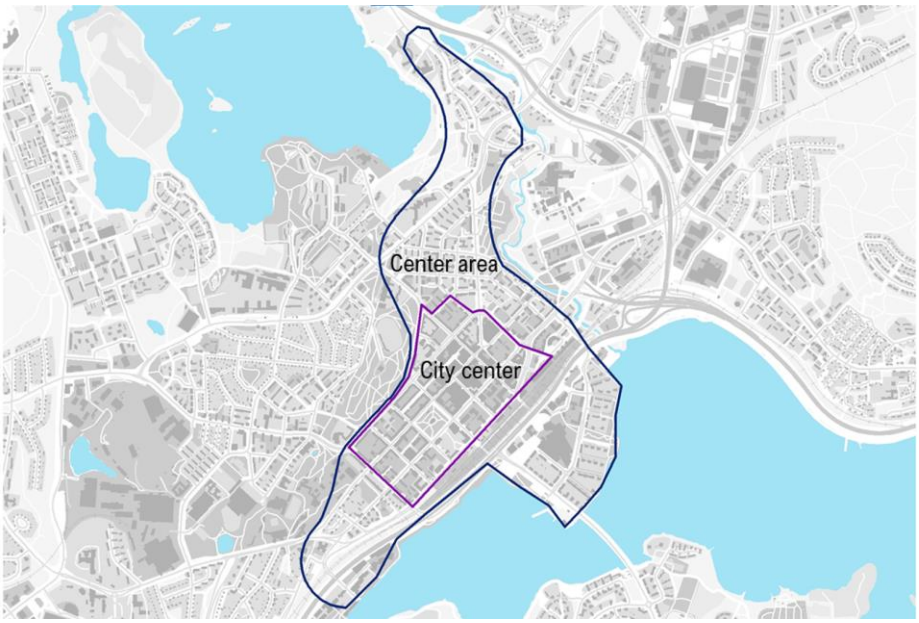

Lähde: Jyväskylän kaupunki

Jyväskylän ydinkeskustan liikekortteleissa sijaitsee 6 – 8 kauppakeskukseksi luokiteltavaa keskittymää, joista osa on liiketilapinta-alaltaan varsin vähäisiä.

Kuva 5. Jyväskylän ydinkeskustan kivijalka- ja kauppakeskusliikehuoneistojen määrä ja keskittymät 2021

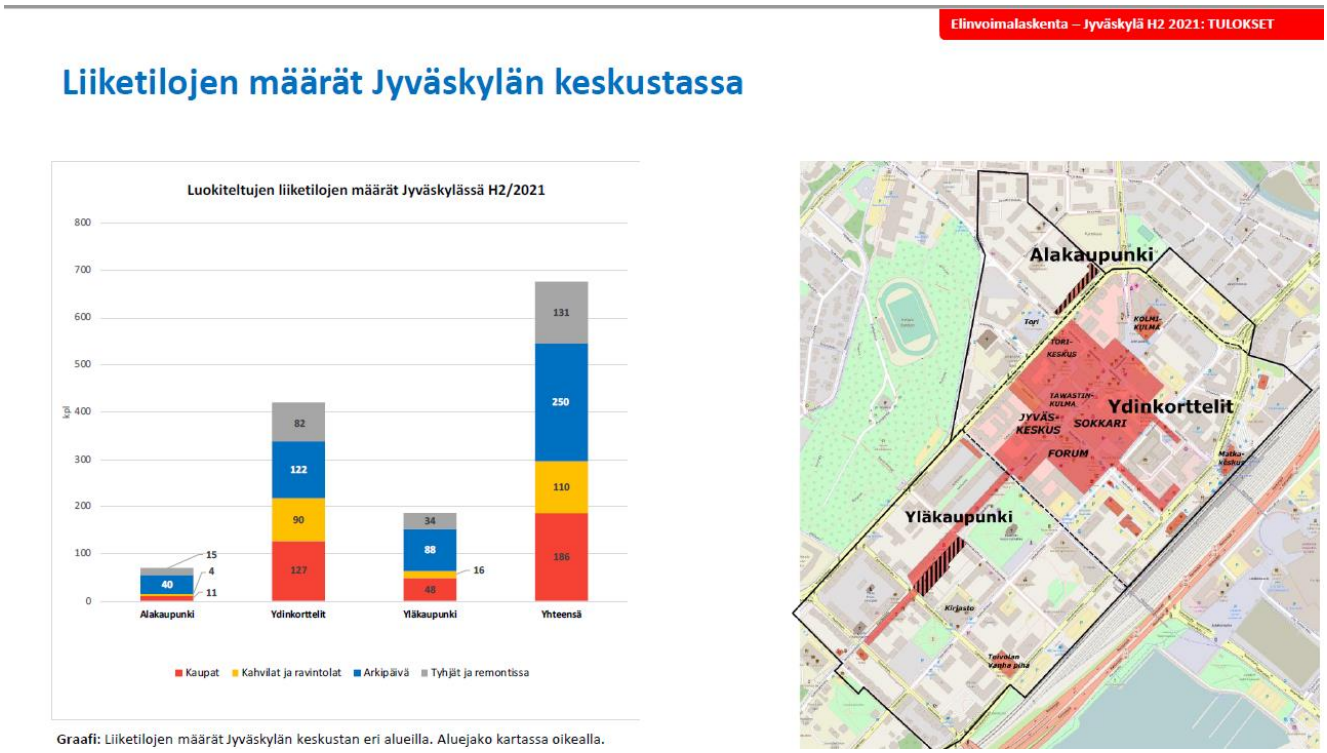

Graafi: Liiketilojen määrät Jyväskylän keskustan eri alueilla. Aluejako kartassa oikealla.

Lähde: Jyväskylän kaupunki ja Salokorpi Oy, Martti Wilhelms

Suurten kaupunkien ydinkeskustan liiketilankäytössä näyttää pätevän sääntö: mitä suurempi määrä ydinkeskustassa on kuluttajapalveluiden tilakapasiteettia eli myymälähuoneistoja, sitä suurempi on myös

liikehuoneistojen käyttöaste. Liike- ja toimitilakapasiteetiltaan suuri ydinkeskusta on siten myös suhteellisesti aktiivisempi ja vetovoimaisempi kuin liikehuoneistomäärältään pieni ydinkeskusta. Ydinkeskustan toimitilojen tyypillisiksi käyttäjiksi luokitellaan yleensä vähittäiskaupan yritysten lisäksi kahvilat, ravintolat ja muut kuluttajapalvelut sekä myös toimistot ja kulttuuripalvelut.

Jyväskylän ydinkeskustalle on ominaista liikehuoneistojen määrän vähäisyys verrattuna muiden suurten kaupunkien ydinkeskustoihin, tyhjäksi jääneiden liikehuoneistojen suuri määrä ja tyhjien tilojen sijainti keskeisissä ydinkortteleissa.

Vaikka erityisesti vähittäiskaupan liiketilojen kysyntä on tätä nykyä ainakin väliaikaisesti rajoittunutta, on ydinkeskustan toimitilakapasiteettia pyrittävä säilyttämään ja mahdollisuuksien mukaan jopa kasvattamaan, jotta ydinkeskustan kokonaisvetovoimaisuus säilyisi tai kasvaisi.

Uusiin toimistotiloihin ja ravintolatiloihin kohdistuva kysyntä tarjoaa edellytykset toimitilakapasiteetin ylläpitoon ja kasvuun, vaikka vähittäiskaupan murros pienentää kaupan toimitilatarvetta.

Vilkas ydinkeskusta -ohjelman kytkentä kaupungin strategiaan

Toimenpideohjelman nimi viittaa kaupunginvaltuuston helmikuussa 2022 hyväksymään strategiaan, jossa kaupungin yhdeksi hyvinvoinnin lähteeksi määritellään *vilkas kaupunkikeskusta*.

Vilkas ydinkeskusta palvelee hyvinvointia kaupungin kaikkien asukkaiden erityisenä ja yhteisenä kohtaamispaikkana.

Ydinkeskustan elinvoimaisuus vaikuttaa myönteisesti yritysten ja työpaikkojen määrän lisääntymiseen. Kulttuurikaupungin strategiset tavoitteet esimerkiksi innovatiivisen tilankäytön osalta ovat toteutettavissa tehokkaimmin ja kasautumishyötyjä tuottavalla tavalla ydinkeskustassa.

Keskustan asukasmäärän kasvun vaikutus ydinkeskustan vilkkauteen

Viime vuosina on Jyväskylän keskustan kehittämisessä korostunut keskustan asukasmäärän kasvattaminen. Kaupunki on kaavoittanut asuinrakentamisen tontteja kysyntää vastaavasti, ja laajemman keskusta-alueen asukasmäärä on kasvanut nopeasti koko 2000-luvun ajan, keskimäärin lähes 300 asukkaan vuosivauhtia, yhteensä yli 40 prosenttia vuodesta 2001 vuoteen 2019.

Kuva 6. Jyväskylän keskusta-alueen asukasmäärän kehitys tilastoalueittain 2001 – 2019

JYVÄSKYLÄN KESKUSTA-ALUEEN ASUKASMÄÄRÄN KEHITYS 2001 - 2019						
TILASTOALUE		2001	2005	2010	2015	2019
179010101	Kirkkopuisto	2691	2587	2663	2877	3093
179010102	Asemakatu	840	825	929	945	956
179010103	Aren aukio	634	570	598	602	663
179010104	Kantti	572	570	604	639	599
179010105	Asema	10	454	776	1008	987
179010201	Harju	762	855	1068	1290	1217
179010202	Tapionkatu	2098	2300	2271	2308	2261
179010301	Tourujoki	1380	1404	1391	1426	1489
179010401	Lutakko	910	2047	2510	2872	3220
179010501	Seminaari	106	99	103	97	323
179010602	Hippos	897	922	937	999	981
179011302	Hongikko	966	971	954	958	945
179011303	Viitaniemi	818	807	850	852	836
179011401	Taulumäki	751	777	763	793	1404
KESKUSTA-ALUE YHTEENSÄ		**13435**	**15188**	**16417**	**17666**	**18974**

Lähde: Jyväskylän kaupunki

Jyväskylän laajemman keskusta-alueen suhteellisen nopeasta asukasmäärän kasvusta huolimatta ydinkeskustan kauppojen määrä on samaan aikaan vähentynyt nopeammin kuin olennaisissa vertailukaupungeissa.

Keskusta-alueen asukasmäärän kasvattaminen ei näytä yksin riittävän ydinkeskustan vilkastuttamiseksi. Ydinkeskustan kävijöiden ja liiketoiminnan määrän lisäämiseksi tarvitaan ydinkeskustan yleistä houkuttelevuutta ja saavutettavuutta parantavia toimenpiteitä, joiden kohderyhmänä on koko kaupungin alueella asuva väestö, seutukunnan väestö, vierailijat ja matkailijat.

Vilkas ydinkeskusta -ohjelma tähtää siihen, että ydinkeskusta muodostuu entistä houkuttelevammaksi kaupalliseksi, toiminnalliseksi ja yhteiseksi paikaksi kaupungin kaikkien asukkaiden kannalta, ei vain keskusta-alueen asukkaiden kannalta. Lisäksi ydinkeskustan tonttitarjonnassa on perusteltua ottaa huomioon erityisesti uusien toimistotilojen kysyntä.

Laajemman keskusta-alueen asuinrakentamiskaavoitusta pitää silti jatkaa kysyntää vastaavasti, koska keskusta-alueen asukasmäärän pitkäjänteinen kasvu lisää sisemmän ydinkeskustan vilkkautta vuosikymmenien aikajänteellä. Sen sijaan asuinrakentamisen lisääminen ydinkeskustaa tiivistämällä voi johtaa jopa vilkkautta haittaaviin tuloksiin, jos julkisessa ja puolijulkisessa käytössä olevien kaupan, palveluiden, toimistojen ja kulttuurin korttelialueitten ja huoneistojen pinta-ala vähenisi asuinrakentamisen tieltä olennaisesti.

Toimenpideohjelman laadintaprosessi

Vilkas ydinkeskusta -ohjelman laadinnasta vastasi kaupungin elinkeinoyksikön ja kaavoituksen yhteinen kuusihenkinen työryhmä, Janne Viitamies, Paula Julin, Pirkko Flinkman, Mauri Hähkiöniemi, Ora Nuutinen ja Nana Pentti. Työryhmä laati ohjelman varsinaisten työtehtäviensä ohessa.Ohjelman laadinta kytkettiin kulttuuriyksiköiden toiminnan käynnissä olevaan kehittämistyöhön yhdessä kulttuuripäällikkö Mari Aholaisen kanssa.

Ydinkeskustan vilkastuttamisohjelman laadintaprosessiin osallistui vuoden aikana satoja kaupunkilaisia, useita keskusta-ammattilaisten verkostoja ja kymmeniä kaupungin omia asiantuntijoita. Prosessin aikana on käytetty erityisesti Demos Helsingin ja Spin Unitin asiantuntija-apua. Kaupungin luottamushenkilöelimistä valmisteluun ovat osallistuneet kaupunginhallitus, kulttuuri- ja liikuntalautakunta ja kaupunkirakennelautakunta.

Kuva 7. Vilkas ydinkeskusta -ohjelman laadintatyön kulku 2021 – 2022

Lähde: Jyväskylän kaupunki

Työryhmä raportoi työn etenemisestä vuonna 2021 ja 2022 keskustan kehittämisen ohjausryhmälle, joka kokoontui säännöllisesti kaupunginjohtajan puheenjohdolla. Työn käytäntöä tukivat erityisesti elinkeinojohtaja Anne Sandelin, sivistystoimialan johtaja Eino Leisimo, kaupunkirakenteen ja maankäytön johtaja Leena Rossi ja kaupungin arkkitehti Leila Strömberg.

Vilkkaan ydinkeskustan toimenpide-ehdotukset

Vilkas ydinkeskusta			Harmaalla fontilla esitetyt investointitoimenpiteet
			ovat tulleet jo aiemmin suunnitteluohjelmiin.
Uutta luova yhteistyö			
Läpileikkaava periaate: lapsimyönteisyys			
Megatrendi	Vihreä siirtymä		
Tavoitteet		Viihtyisyys	
		Saavutettavuus	
Kokonaisuus			Ihana ja toimiva kaupunkiympäristö
Veturitoimenpide			Kauppakatuyhteisö
Toimenpiteet			Uusi tori Asema-aukiolle
			Joukkoliikenneterminaalin laajennus ja peruskorjaus
			P-Paraati
			Kirkkopuiston kunnostus
			Lyseon korttelin uudistaminen
			Kauppakadun uudistava peruskorjaus
			Liikekorttelien Kauppakatu-dialogi
			Kauppakeskusten uudistaminen - käyttö, manageeraus, brändi, tilat
			Pienyrittäjäverkoston ja -viestinnän vahvistaminen
			Uusien toimitilainvestointien houkuttelu ja tonttivarannon vahvistaminen
			Kiinteistöfoorumi
			Säilytysturvallinen pyöräpysäköinti
			Maksuttoman pysäköinnin kokeilut
			Maksuttoman joukkoliikenteen kokeilut
			Pysäköintilaitosten käytettävyyden parantaminen
			Toimivat työmaa-aikaiset katuhankkeet
			"Vanhan" torin muutos kaupunkiaukioksi
			Keskustahankkeiden tehostettu koordinointi
			Konsernin yhteiset keskustan kehittämisen tavoitteet ja seuranta
Megatrendi	Uusi työ ja yrittäjyys		
Tavoitteet		Liiketoiminnallisuus	
		Tapahtumallisuus	
Kokonaisuus			Kulttuuritoiminnan ja tilankäytön muutos
Veturitoimenpide			Kulttuurin tilakeskittymä ydinkeskustaan
Toimenpiteet			Kulttuurinkaari
			Kitti ja kulttuurisuunnitelma
			Kulttuuritarjonnan digitalisaatio
			Lapsiperheiden kulttuurikaupunkiseikkailut
			Valon kaupunki ja valonkaari
			Kävelykeskustan tapahtumatoiminnan laajentaminen
			Taideakseli Ruusupuisto - Seminaarinmäki - ydinkeskusta
			Kestävän yrittäjyyden kokeilu
			Palveluiden mobiilimarkkinointi
			Sijoittujaviestinnän ja sijoittumispalveluketjun uudistus
			Tehostettu yhteinen yrityshankinta
			Uudet kivijalkakaupan konseptit
			Toimitilojen pop up -käyttö
			Kaupungin tilojen käytön tehostaminen
			Yritysten kestävyysvalmennus
			Ruokakulttuuri keskustan vetonaulaksi
Megatrendi	Yhdenvertaisuus		
Tavoitteet		Hauskuus	
		Turvallisuus	
Kokonaisuus			Kaupunkilaisten yhteisöllinen toimijuus
Veturitoimenpide			Toiminnalliset projektit
Toimenpiteet			Turvallisuuden uudet ratkaisut
			Turvallisuusfoorumi, Kauppakadun verkosto, Noja-toiminta
			Erilaisuuden sietokyky ja vastuu yhdenvertaisuuden velvoitteista
			Vakiinnutetaan lasten ja nuorten osallistuminen suunnitteluun
			Kokeillaan osallistavaa budjetointia
			Lisätään siivoustalkoita
			Leikki- ja liikuntapaikat
			Katutilan siisteys, kausi-istutusten ja taideteosten konseptointi
			Demografinen, etninen ja kulttuurinen monimuotoisuus
			Laatuaapisen yhteinen jatkokehittäminen
			Moniammatillinen yhteistyö
			Toimijoiden arvoverkoston laajentaminen
			Valtakunnalliset ja kansainväliset verkostot

Ohjelman viimeistely keväällä 2002

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston, kaupunginhallituksen, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan yhteinen työpaja käsitteli ohjelman luonnosta 16.3.2022. Työpaja auttoi priorisoimaan toimenpide-ehdotukset.

Kärkitavoitteet tiivistyivät kuuteen seikkaan: turvallisuus, viihtyisyys, saavutettavuus, liiketoiminta, tapahtumallisuus ja hauskuus.

Tavoitteita edistävät toimenpide-ehdotukset ovat koottavissa kolmeen joukkoon, jossa kussakin on yksi veturi. Toimenpide-ehdotusten joukot ja näiden veturit ovat:

1. Ihana ja toimiva kaupunkiympäristö (veturina: Kauppakatuyhteisö)
2. Kulttuurin toiminnan ja tilankäytön muutos (veturina: Kulttuurin tilakeskittymä ydinkeskustaan)
3. Kaupunkilaisten yhteisöllinen toimijuus (veturina: Toiminnalliset projektit)

Vilkas ydinkeskusta -ohjelma korostaa uutta luovaa yhteistyötä niin kaupunkikonsernissa kuin sidosryhmäyhteyksissä. Sen sijaan ohjelma ei esitä esimerkiksi uusia hinnakkaita julkisia rakennushankkeita.

Ohjelma ei nojaa kaupungin menojen merkittävään lisäämiseen. Sen sijaan tavoitellaan rahoituspohjan laajentamista esimerkiksi yhteistyöhankkeiden avulla. Käytännön toteutusten kustannusarvio ja rahoitusmahdollisuudet tarkentuvat sitä mukaa, kun toimenpiteiden valmistelu etenee tavanomaisten hallintokäytäntöjen mukaisesti.

Kolme keskeisintä toimenpide-ehdotusta

Suurinta osaa ihanaa ja toimivaa kaupunkiympäristöä koskevista toimenpide-ehdotuksista voidaan edistää, kun muodostetaan *Kauppakatuyhteisö*. Se tarkoittaa ensi syksystä alkaen eri sidosryhmien yhteistä keskustelua Kauppakadun uudistavan peruskorjauksen tavoitteiden määrittelemiseksi. Monivuotisena prosessina Kauppakatuyhteisö vaikuttaa erityisesti viihtyisyyden ja saavutettavuuden hyväksi. Kauppakatuyhteisöön kutsutaan mukaan kadun varren yritykset ja kiinteistöt, kansalaisyhteiskunta ja kaupungin asukkaat. Kauppakatuyhteisön dialogi pyrkii myös tunnistamaan, mitkä ovat keskeiset ratkaistavat kysymykset, jotta liikekorttelien uudistaminen saadaan eteenpäin. Ihanan ja toimivan kaupunkiympäristön toimenpidekokonaisuus toteuttaa vihreän siirtymän globaalia megatrendiä Jyväskylän ydinkeskustan kaupunkikehitysalustassa.

Kulttuuritoiminnan ja tilankäytön muutos -otsikon alla on kulttuurin ja liiketoiminnan edistämisehdotuksia. Ehdotuksista syntyy hedelmällinen ja koherentti kokonaisuus, kun toteutetaan *Kulttuurin tilakeskittymä ydinkeskustaan.* Kyse on paitsi tilankäytön myös toiminnallisuuden muutoksesta. Kulttuuriyksiköt saavuttavat yhteisessä tilankäytössä kasautumishyötyjä, jotka näkyvät työntuottavuuden, palvelukyvykkyyden ja asiakasmäärän lisääntymisenä. Kokonaisuus palvelee liiketoiminnan ja tapahtumallisuuden tavoitteiden myötä työn ja yrittäjyyden muutoksen globaalia megatrendiä.

Kaupunkilaisten yhteisöllistä toimijuutta edistävät *toiminnalliset projektit*. Ne muodostavat kolmannen keskeisen toimenpide-ehdotuksen. Toimintamahdollisuuksien luominen ja uuden ympäristön rakentaminen ovat kaupungin yhteisöllisyyden muodostamista. Maaliskuun työpajan määrittelemistä tavoitteista kaupunkilaisten yhteisöllisen toimijuuden kokonaisuus palvelee hauskuutta ja turvallisuutta. Kaupunkikehitysalustan tasolla kokonaisuus kytkeytyy inkluusion eli yhdenvertaisuuden globaaliin megatrendiin.

Vilkkaan ydinkeskustan käyttövoima

Ydinkeskustan kaupunkielämä palvelee monia eri intressejä. Intressien sovittelu ja tasapainottaminen kannustavat yhteistyöasenteeseen. *Uutta luova yhteistyö* on ydinkeskustan vilkastuttamisen tärkein käyttövoima.

Jotta saavutetaan entistä vilkkaampi ydinkeskusta, kaupungin täytyy toimia siten, että oman organisaation moniammatillinen yhteistyö vahvistuu entisestään, että kaupungin ja kansalaisyhteiskunnan, yritysten ja kiinteistöjen välinen yhteistyö vahvistuu entisestään ja että kaupunkien välinen yhteistyö vahvistuu entisestään.

Vilkkaan ydinkeskustan toteutumista koordinoi kaupungin toimihenkilöiden moniammatillinen työryhmä.

Vilkkaan ydinkeskustan vaikuttavuuspyörä

Kaupungin luottamushenkilöiden 16.3.2022 pidetyn työpajan tulokset on tiivistetty vaikuttavuuspyörään. Vaikuttavuuspyörän aineisto käsiteltiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 9.5.2022.

Kuva 9. Vilkas ydinkeskusta -ohjelman vaikuttavuuspyörä

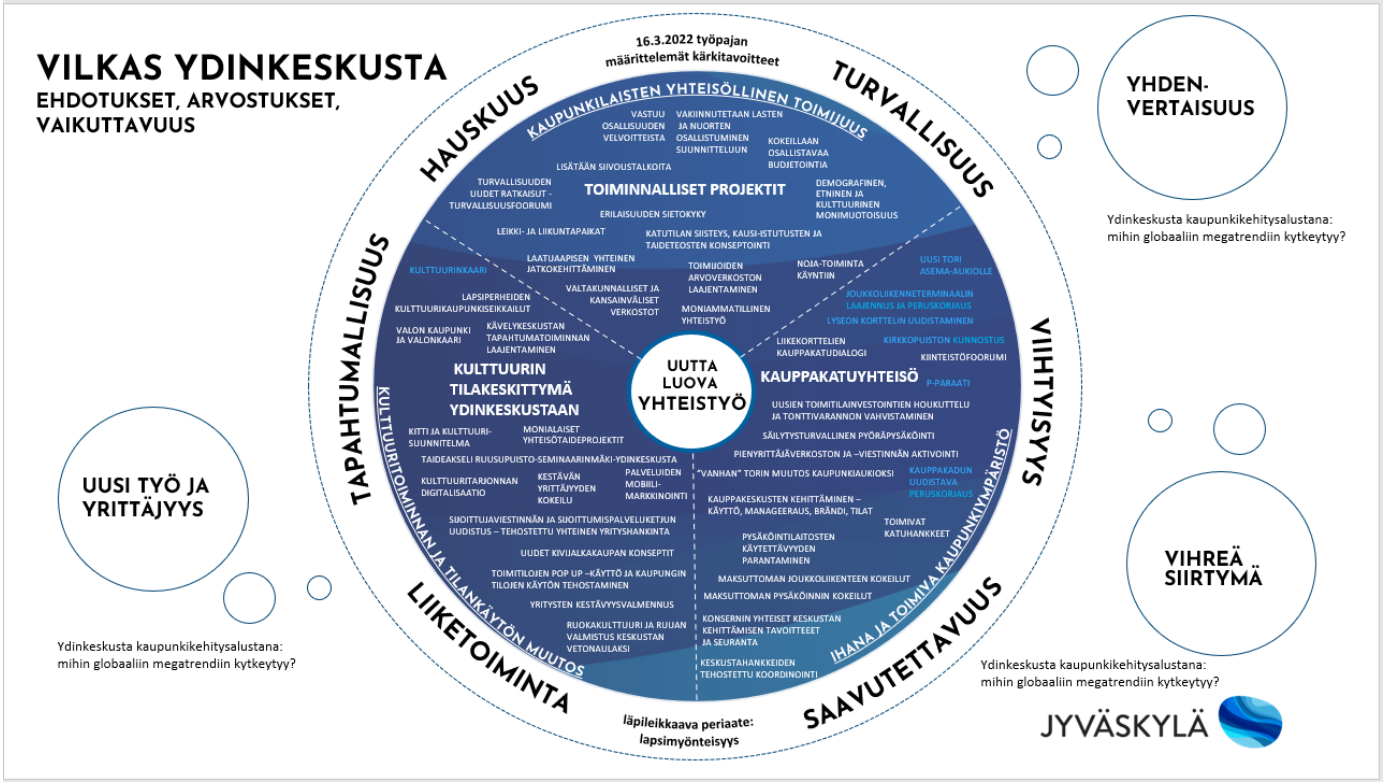

Lähde: Jyväskylän kaupunki

Tähän mennessä toteutetut toimenpiteet

Ohjelman toimenpide-ehdotusten yhteistyöhakuinen toteutus alkoi jo vuonna 2021:

Kaupunki toimeenpani esimerkiksi maksuttoman lauantaipysäköinnin kokeilun (yhdessä Jyväs-Parkin kanssa). Samoin toteutettiin kulttuuriyksiköiden toiminnallisten lapsiparkkien kokeilu joulusesongin lauantaisin yhdessä erään kauppakeskuksen kanssa.

Ydinkeskustan kulkijoiden turvallisuudentunnetta on lisätty viranomaisten monialaisessa yhteistyössä ja edelleen on valmisteilla uusia ratkaisuja, jotka toimeenpannaan tulevan kesäkauden aikana.

Kivijalat kuntoon –hankkeessa kaupunki kehitti yhdessä yritysten kanssa katutason liikkeiden julkisivun visuaalisuutta.

Kaupunki edistää uusien yritysten sijoittumista ydinkeskustaan monipuolisella tiedontuotannolla, neuvonnalla, sijoittumispalveluilla, kaavoituksella ja yhteistyöllä kiinteistönomistajien kanssa.

Jyväskylän kaupunki kokosi vuonna 2021 kuuden kaupungin verkoston kehittämään ydinkeskustojen ekologista, liiketoiminnallista ja sosiaalista kestävyyttä valtioneuvostolta haetulla ja saadulla rahoituksella.

Lisäksi kaupunki alkoi valmistella monitasoisen Kauppakatuyhteisön perustamista tukemaan kävelykadun ja pihakadun uudistavaa peruskorjausta ja suunnittelun vaikuttavuutta keskeisten liikekorttelien uudistamiseen.

Kustannuksista

Ohjelma ei esitä uusia hinnakkaita julkisia rakennushankkeita. Ensisijaisena tavoitteena on lisätä yhteistyön avulla julkisen resurssienkäytön vaikuttavuutta, jotta kansalaisyhteiskunnan, yritysten ja kiinteistöjen toimeliaisuus lisääntyisi ydinkeskustassa. Toiminnan määrä korreloi myönteisesti vetovoimaisuuteen.

Ohjelman tähän mennessä toimeenpannut kokeilut, vuorovaikutus ja kehittäminen on rahoitettu ilman kaupungin menojen kokonaislisäyksiä pääosin määrärahojen allokoinnin ja ulkopuolisen hankerahoituksen avulla.

Vilkas ydinkeskusta ei jatkossakaan nojaa kaupungin menojen merkittävään lisäämiseen. Sen sijaan tavoitellaan rahoituspohjan laajentamista esimerkiksi yhteistyöhankkeiden avulla. Käytännön toteutusten kustannusarvio ja rahoitusmahdollisuudet tarkentuvat sitä mukaa, kun toimenpiteiden valmistelu etenee tavanomaisten hallintokäytäntöjen mukaisesti.

Jatkotoimet

Ohjelman ehdotukset toimeenpannaan 2020-luvun aikana kaupungin sisäisin prosessein ja yhdessä muiden osapuolten ja osallisten kanssa neuvotellen. Ehdotukset todennäköisesti tarkentuvat ja muuttuvat prosessin aikana.

Elinkeinoyksikön, kaavoituksen, liikenne- ja viheralueiden ja sivistystoimialan asiantuntijoiden muodostama työryhmä koordinoi ehdotusten etenemistä kuukausittain. Työryhmä raportoi keskustan kehittämisen ohjausryhmälle säännöllisesti.

Tavoitteena on, että Vilkas ydinkeskusta toteutuu kustannustehokkaasti ja nopeasti yksityiskohtaisen valmistelun jälkeen kaupungin tavanomaisten hallinto- ja talouskäytäntöjen mukaisesti.

Seuranta: vilkastumisen todentaminen

Kaupunki seuraa ydinkeskustan muutosta seuraavilla mittareilla:

1. Kauppakadun jalankulkijoiden määrä
2. Kauppakeskusten asiakasmäärä
3. Ydinkeskustan liikkeiden määrä ja liikehuoneistojen vajaakäytön osuus
4. Kulttuuriyksiköiden kävijämäärä
5. Ydinkeskusta-alueen työpaikkojen määrä
6. Käyntikokemuksen ja ympäristön laatua arvioivien mielipiteiden muutos (vuosittainen kysely)

Lisätiedot

janne.viitamies@jyvaskyla.fi ja paula.julin@jyvaskyla.fi